**C U R T E A  D E  A P E L  B Ă L Ţ I**

**Dosarul nr. 1r-26/2024** Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Fălești
1-23140189-03-1r-16012024 Judecător: Lilia Trocin

**D E C I Z I E**
***în numele Legii***

15 februarie 2024 mun. Bălţi

**Colegiul penal al Curții de Apel Bălți**,

În componența:

Președintele ședinței de judecată, judecătorul Ghenadie Liulca

Judecătorii Viorel Pușcaș

Oleg Moraru

a judecat în ședință de judecată în ordine de recurs recursul procurorului în Procuratura raionului Fălești Lilian Gonța declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 18 decembrie 2023 în cauza penală privind condamnarea lui:

Chitaru Ion *****, a.n. *****, c/p *****, cetățean al RM, originar din sat. *****, temporar locuiește în mun. Bălți str. ***** 20 ap. 98, studii medii de specialitate, necăsătorit, ne supus serviciului militar, angajat în câmpul muncii, anterior judecat, antecedentele penale stinse*;*

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal al RM,-

**Cauza a fost examinată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.**

**Termenul de judecare a cauzei**:
***În instanța de fond***: 02.10.2023-18.12.2023;
***În instanța de recurs***: 16.01.2024-15.02.2024.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei și prevederile legale, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

**C O N S T A T Ă :**

Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 18 decembrie 2023 Chitaru Ion ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. $264^1$ alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 180 (una sută optzeci) ore, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit art. 67 alin. ($2^2$) Cod penal, Chitaru Ion ***** s-a obligat să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței la organul de probațiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

În temeiul art. 67 alin. (3) Cod penal, s-a explicat lui Chitaru Ion ***** că, în caz de eschivare cu rea-voință de la executarea pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității, partea neexecutată se va înlocui cu închisoare.

S-a încasat de la Chitaru Ion ***** în beneficiul statului suma de 375,80 lei (trei sute șaptezeci și cinci lei 80 bani) cu titlu de cheltuieli judiciare.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Chitaru Ion ***** la data de 10 septembrie 2023 în jurul orelor 18:55, fiind deținător al permisului de conducere cu nr. 219300516 eliberat la data de 01.12.2021, valabil pînă la 01.12.2031, care î-i acordă dreptul de a conduce mijloace de transport de categoria „B1, B”, aflându-se la volanul mijlocului de transport de model „Volkswagen Sharan” cu numărul de înmatriculare *****, deplasându-se pe traseul R-10 la ieșire din orașul Fălești, cu direcția de deplasare spre mun. Bălți, fiind implicat în comiterea unui accident rutier cu caracter neînsemnat, intenționat, contrar prevederilor punctului 14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, care indică „conducătorului de vehicul este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, a condus mijlocul de transport nominalizat în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, exprimată în prezența în aerul expirat de către acesta a concentrației de alcool de 1,57 mg/l, iar în proba de sânge a concentrației de alcool etilic în cantitate 1,46 g/l, echivalentul a 1,46 0 /00, fapt confirmat în urma testării alcoolscopice a acestuia, care în temeiul art.134/12 alin. (3) Cod penal se califică ca stare de ebrietate cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Chitaru Ion ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal al RM, cu semnele calificative: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

**Exercitarea căilor de atac:**

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat cerere de recurs procurorul în Procuratura raionului Fălești Lilian Gonța, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Chitaru Ion ***** să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța în mod neîntemeiat a aplicat în privința lui Chitaru Ion ***** prevederile art. 79 Cod penal, fără stabilirea pedepsei complementare obligatorii.

Astfel, consideră că instanța la aplicarea pedepsei lui Chitaru Ion ***** nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și art.75 Cod penal și pripit a ajuns la concluzia despre aplicarea art. 79 Cod penal, fără a argumenta care sunt circumstanțele excepționale ale cauzei referitor la pedeapsa complementară obligatorie prevăzută la art. 264[1] Cod penal ce ar permite aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege.

În acest sens s-a menționat că, inculpatul nu a prezentat careva probe care să certifice faptul că are careva persoane la întreținere și, respectiv, este unicul întreținător al familiei, iar obținerea surselor de existență fiind legată de necesitatea posedării permisului de conducere, fapt ce exclude posibilitatea evidențierii că dispunerea de dreptul de a conduce mijloacele de transport ar fi unica sursă de existență pentru a se întreține, ca circumstanță atenuantă.

**Argumentele părților:**

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

**Aprecierea instanței de recurs:**

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul acuzatorului de stat, cu casarea sentinței Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 03 noiembrie 2023 și remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. $1^4$) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. $364^1$ alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi **măsura de pedeapsă stabilită**. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale.

Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În acest sens Colegiul notează că, rațiunea şi finalitatea exercitării căii de atac rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța de grad inferior la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanşează are un rol preventiv şi unul reparator.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept de natură să afecteze echitatea desfăşurării procesului şi care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

Din conținutul recursului declarat de acuzatorul de stat rezultă că, acesta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, precum şi cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Chitaru Ion ***** în baza art. $264^1$ alin. (1) Cod penal, însă nu este de acord cu sentința în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens solicitând aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanța de fond şi nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Chitaru Ion

*****, Colegiul nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar se v-a expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

La caz, reieșind din limitele recursului înaintat Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului, constată prezența erorii de drept prevăzute la art. 444 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal.

În acest context Colegiul arată că, sistemul dreptului penal stabilește pedepse relativ determinate (limite) și de ele trebuie să se conducă instanța de judecată la aplicarea pedepsei. Aceste limite sunt: minimum și maximum general sau cel special prevăzut pentru fiecare infracțiune în textul incriminator. Depășirea acestora, adică aplicarea eronată a legii în ceea ce privește stabilirea unei pedepse inexistente, servește motiv de casare.

De asemenea, ca motiv de casare servește și încălcarea esențială a prevederilor art. 7, 75-78 Cod penal, care stipulează principiile generale ale individualizării pedepsei.

Astfel, verificând legalitatea sentinței judecătoriei Bălți sediul Fălești din 18 decembrie 2023 sub aspectul atacat Colegiul constată că, instanța de fond la individualizarea pedepsei penale ce urma a-i fi stabilită lui Chitaru Ion ***** nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context Colegiul relevă că, prevederile art. 384 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, coroborate cu cele ale art. 385 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, indică la faptul că la adoptarea hotărârii instanța de judecată soluționează chestiunea cu privire individualizarea pedepsei, prin prisma confirmării/infirmării existenței circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, or, numai în aceste condiții actul judecătoresc va putea fi considerat legal, întemeiat şi motivat.

În continuare, instanța de recurs statuează că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea pedepsei, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

În conformitate cu acestea, pedeapsa aplicată persoanei vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Reieșind din prevederile legale se menționează că, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale şi a pedepsei penale, luându-se în considerare caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei lui (art. 75 Cod penal).

Așadar, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea atât a unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul, cât și a modului de executare a acesteia, instanța de judecată fiind singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal constată că instanța de fond a concluzionat că în privința lui Chitaru Ion ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. $264^1$ alin. (1) Cod penal, prin aplicarea efectelor prevăzute la art. $80^1$ Cod penal, urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 180 ore, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Pentru a ajunge la această concluzie prima instanță a reținut că, inculpatul Chitaru Ion ***** a comis o infracțiune ușoară, se căiește sincer de cele comise, este angajat în calitate de șofer în cadrul întreprinderii S.R.L. „Construiește cu Noi”, care este unica sursă de existență, deținând gradul III de dizabilitate din copilărie, fiind surdomut va fi în imposibilitate de a comunica cu persoanele ce nu posedă limbajul gesturilor, precum și îi este mult mai complicat să-și găsească un nou loc de muncă în cazul în care s-ar aplica pedeapsa complementară obligatorie – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Sub acest aspect, Colegiul menționează că în spiritul art. 79 Cod penal se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

Ca excepționale o instanță de judecată urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea inculpatului – grad de invaliditate, persoana cu

dizabilități severe și accentuate, merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră.

Astfel, nu pot fi apreciate ca fiind circumstanțe „excepționale” faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, este angajat în câmpul muncii în calitate de șofer, aceasta fiind și unica sursă de venit, iar anularea dreptului de a conduce mijloace de transport ar face imposibilă găsirea unui nou loc de muncă, deoarece acestea sunt împrejurări obișnuite care predomină şi caracterizează o persoană, astfel, ele nu se încadrează în cele excepționale și nu corespund cerințelor de apreciere descrise în art.79 alin.(1) Cod penal şi nici într-un caz nu micșorează gravitatea faptei comise.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal menționează că la aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal instanța urmează să țină cont și de personalitatea inculpatului, inclusiv de conduita acestuia până și după comiterea infracțiunii.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că anterior Chitaru Ion ***** prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.02.2019 a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani, infracțiune care la fel a fost comisă în stare de ebrietate alcoolică.

În asemene împrejurări, Colegiul penal concluzionează că prezența antecedentelor penale, chiar dacă sunt stinse, caracterizează negativ personalitatea inculpatului și fac imposibilă aplicarea față de Chitaru Ion ***** a unor pedepse mai blânde prin prisma art.79 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal constată că aplicarea în speță a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, nu își va dovedi utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea condamnatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni, or, în privința acestuia a fost deja aplicată o pedeapsă mai blândă, scopul aplicării căreia însă nu s-a realizat, ultimul continuând să comită noi infracțiuni.

În subsidiar, Colegiul penal relevă că inculpatul s-a deplasat la volanul autoturismului pe drumurile publice în condițiile în care se afla în stare de ebrietate, creând un pericol iminent privind siguranța circulației pe drumurile publice, fiind notoriu faptul că datorită încălcării normelor legale de circulație pe parcursul anilor au avut loc grave accidente de circulație, care s-au soldat cu victime omenești și importante pagube materiale. Prin săvârșirea acestei infracțiuni s-a creat o stare de pericol pentru siguranța circulației rutiere.

De altfel, infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influenta alcoolului este o infracțiune de pericol, astfel că pentru a se evita producerea de accidente de circulație, legiuitorul a incriminat această faptă, pericolul social fiind unul abstract, inseparabil legat de materialitatea faptei, indiferent de împrejurările în care s-ar

comite aceasta şi de urmările produse ori care s-ar fi putut produce cu privire la persoane sau bunuri.

Astfel, Colegiul penal constată că prin săvârșirea faptei analizate s-a pus în primejdie siguranța celorlalți participanți la trafic, stare de pericol care este prezumată. Or, fapta săvârșită de inculpat prezintă pericol social, întrucât alcoolul și drogurile diminuează puterea de discernământ, capacitatea de concentrare şi atenția conducătorilor auto, le alterează reflexele, timpul de reacție, acuitatea văzului, iar numărul erorilor în conducerea autovehiculelor şi al încălcărilor de lege crește în raport direct proporțional cu cantitatea de alcool ingerată.

Prin urmare, Colegiul penal reține că infracțiunea care este imputată inculpatului are un pericol social ridicat, făcând parte din domeniul securității circulației rutiere şi exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității şi ordinii publice, condiționată de neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică şi, având în vedere că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol, conducerea acestora de către persoane în stare de ebrietate reprezintă un grad şi mai avansat de pericol.

La caz, Colegiul penal evidențiază că pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp trebuie să fie şi juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii şi vinovăția autorului.

În același timp, trebuie să fie respectată prevederea art. 61 Cod penal, conform căruia pedeapsa care se aplică urmează să își atingă scopul de restabilire a echității sociale şi prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane.

Totodată, în corespundere cu art. 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei penale, instanța urmează să țină cont de pericolul social și urmările prejudiciabile a faptei comise, personalitatea inculpatului și rolul pedepsei penale pentru corectarea lui, astfel toate aceste criterii de individualizare a pedepsei penale urmează a fi apreciate prin coroborarea lor, cu aplicarea corectă a normelor dreptului penal.

Din considerentele sus indicate, Colegiul notează că legiuitorul a înăsprit sancțiunea pentru comiterea infracțiunii de „conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”, și anume prin substituirea pedepsei complementare sub formă de „în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani” cu pedeapsa complementară „anularea dreptului de a conduce mijloace de transport” tocmai pentru responsabilizarea participanților la trafic, în vederea conformării la prevederile normelor de siguranță rutieră, precum și în vederea neadmiterii derogării de la normele stabilite, manifestate inclusiv prin conducerea vehiculului în stare de ebrietate.

Respectiv, instanța trebuie să analizeze cu o deosebită atenție circumstanțele cauzei, care caracterizează pe de o parte modalitatea și împrejurările comiterii faptei prejudiciabile, iar pe de altă parte personalitatea inculpatului care a comis-o, astfel încât să fie convinsă că într-adevăr în speță sunt prezente „circumstanțe excepționale” în sensul art. 79 Cod penal, iar în temeiul acestora excluderea pedepsei complementare obligatorii „anularea dreptului de a conduce mijloace de transport” este necesară și este în acord cu scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea şi resocializarea inculpatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane.

Astfel, Colegiul consideră că în speța dedusă judecații nu au fost identificate careva circumstanțe excepționale legate de scopul şi motivele faptei, de rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, pentru ca inculpatului să nu-i fie numită pedeapsa complementară prevăzută de sancțiunea normei penale de care acesta se face vinovat.

Așadar, în lipsa circumstanțelor excepționale prima instanța neîntemeiat și pripit a aplicat în privința inculpatului Chitaru Ion ***** prevederile art. 79 Cod penal prin înlăturarea pedepsei complementare obligatorii sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Totodată, Colegiul penal statuează că eroarea admisă de către instanța de judecată nu poate fi reparată de către instanța de recurs în prezenta procedură, or, potrivit art. 449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, **dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului**.

Prin urmare, Colegiul penal notează că prin corectarea erorii comise de prima instanță la individualizarea pedepsei penale va fi agravată situația inculpatului, fapt inadmisibil.

Suplimentar, este necesar a face mențiune asupra încălcării dreptului inculpatului la un recurs efectiv în situația amintită, fiind lipsit de posibilitatea exercitării unei căi de atac prevăzute în condițiile legii.

Dispozițiile prevăzute de art.6 şi art.13 din Convenție rezervă inculpatului dreptul la un proces echitabil şi dreptul la un recurs efectiv, care dau expresie unei idei generale, potrivit căreia o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare.

Subsidiar, în susținerea celor expuse mai sus, Colegiul penal face trimitere la pct.12 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție din 09.06.2014

cu privire la aplicare de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, unde Curtea a reținut următoarele: „*Articolul 13 din Convenţia Europeană stabileşte că orice persoană ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de Convenţie au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituţii naţionale, chiar şi atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv", în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel naţional, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenţie poate ataca în faţa instanţelor judecătoreşti pretinsa violare”.*

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate supra comise de către instanța de fond constituie erori de drept prescrise în art. 444 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală şi care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat de acuzatorul de stat, casarea totală a sentinței contestate şi dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o sentință legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct. (2) lit. d) Cod de procedură penală la RM, Colegiul penal,-

**DECIDE:**

Recursul procurorului în Procuratura raionului Fălești Lilian Gonța declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 18 decembrie 2023 în cauza penală în privința lui Chitaru Ion ***** se admite, cu casarea sentinței în cauză și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

**Președintele ședinței, judecătorul:** **Ghenadie Liulca**

**Judecătorii:** **Viorel Pușcaș**

**Oleg Moraru**